

§ 71 Folkbildning i utlandsförsamlingarna

ÅKE MARCUSSON:

Ordförande! Jag kommer att yrka bifall till motion 2017:25. Hemma i Hamburg, som här får exemplifiera utlandskyrkans generella problem, har vi en källare som är 60 kvadratmeter stor och vi har ett kafé på ungefär också 60 kvadratmeter. Förra helgen och den kommande helgen kommer vi att slussa drygt 30 000 hamburgbor igenom de här 120 kvadratmetrarna för att delta i och handla på vår julbasar. Om vi översätter pengarna från euro till svenska kronor kommer de att handla för ungefär 1,2 miljoner kronor. Det här är viktiga pengar för oss. Tillsammans med kollekt och tillsammans med gåvor är det allt vi har för att kunna driva den verksamhet som vi gör i Hamburg.

Det är därför vi måste jobba med alternativa ekonomiseringsvägar. De pengarna räcker ändå inte till för den verksamhet vi bedriver. Nu visar utskottet i betänkandet, att de uppmuntrar oss och tycker det är bra att vi söker alternativ, men vi vill ha mindre av uppmuntran och mer av hjälp. Problemet med betänkandet är nämligen, att det föregriper vad en dialog skulle kunna komma fram till om en dialog skapas, där Svenska kyrkan tillsammans med Sensus kontaktar myndigheten Folkbildningsrådet och diskuterar hur vi skulle kunna lösa, att också verksamhet som bedrivs i utlandet skulle jämföras med den folkbildningsverksamhet som drivs i Sverige. Jag tycker att utskottet lite grand dömer ut i förhand. Det är presenterat ett tänkbart svar, som pekar på ett antal problem som kan uppstå. Men om en dialog kommer till stånd kommer man också att försöka hitta lösningar. Går man fast på ett sätt kan man hitta andra sätt för att hitta lösningar. Om man inte ger oss chansen, har vi ingen möjlighet att hitta de alternativa vägarna här. Då ska ni veta, att detta är en ganska stor verksamhet.

Om man tittar i betänkandet anger man där, att utlandskyrkorna samlar drygt 116 000 människor i verksamheterna. Man har 95 körer och nästan 2 000 körmedlemmar. Om det kunde rapporteras till studieförbunden skulle det vara viktiga pengar för att kunna få hyra av lokaler, studiecirkelutbildningar, material och så vidare. Låt säga att bara 20 000 av de 116 000 skulle kunna rapporteras som det som i studieförbundsvärlden kallas för unika deltagare – alltså att man under ett år räknar en deltagare bara en gång – kan vi jämföra med vad Sensus gör i hela Sverige, nämligen når ungefär 60 000 personer. Det är alltså en betydande andel som skulle kunna jämföras med vad som görs mellan Sverige och utlandet.

Vi behöver hjälp för att i alla fall få ett försök att hitta vägar, så att verksamheten också i utlandskyrkorna skulle kunna rapporteras. Vi har det kämpigt med att bedriva verksamheten och många av våra lokala styrelser har upplevt de tunga, stora nedskärningarna. Därför blir det så viktigt av symbolvärde att ni på onsdag röstar för motion 2017:25.

MARIE RYDÉN DAVOUST:

Ordförande! Att utlandsförsamlingarna är en viktig del av kyrkans arbete tror jag vi är överens om. Att finansiering av församlingarnas verksamhet, både här i Sverige och inte minst i utlandet, är en utmaning tror jag också vi är överens om. Som Åke var inne på är utlandsförsamlingarna uppfyllda av krav på minskningen av kostnaden de fick för några år sedan. Nu behöver vi tillsammans hitta fler former för finansiering av verksamheten.

Att överleva på basarer är svårt i längden. Även om dagens regelverk kring statsbidrag och folkbildning inte ger Sensus möjlighet att fördela statsbidrag till

utlandsförsamlingarna, betyder inte det att vi ska låta bli att bjuda in till en dialog mellan Folkbildningsrådet, Sensus och Svenska kyrkan för att tillsammans kunna se vad som är möjligt inom befintligt regelverk, men att även jobba för en förändring. Studieförbundet Bilda har hittat ett sätt att finansiera verksamheten i Jerusalem inom befintligt regelverk. Nya former av folkbildning, till exempel detta med digitala studiecirklar, banar väg för nytt regelverk. Att vi inte tillsammans med Sensus och Folkbildningsrådet försöker hitta en möjlighet till finansiering av den folkbildningsverksamhet som redan bedrivs i utlandsförsamlingarna är märkligt.

Därför yrkar jag bifall till motion 2017:25, även om formuleringen kanske inte riktigt uppfyller kraven. Tack.

GUN ERIKSSON:

Jag talar för utskottet. Det här är ju ett unikt system som finns i Sverige för folkbildning och det är vi stolta över, men reglerna är skrivna så, att de gäller i Sverige. Detaljerna är Folkbildningsrådets, där Svenska kyrkan är med genom studieförbundet Sensus. I grunden ligger en statlig reglering.

När utskottet behandlade detta, diskuterade vi huruvida man skulle driva igenom ett undantag som gällde endast Svenska kyrkan. Vi drog då efter en diskussion slutsatsen, att en statlig förordning med tillhörande mål och övergripande villkor för folkbildningen inte skulle gå att ändra så att det endast ändrades för Svenska kyrkan. En annan sak är att det inom de här bidragen också ingår bidrag till lokaler som man använder, men då kan man inte ge bidrag till lokaler som man inte vet vem som äger eller som man delar med någon annan. Det finns en massa sådana här byråkratiska hinder. Utskottet har inte sagt att man inte kan diskutera frågan, men den ligger alltså i en statlig reglering och kan inte lösas av kyrkomötet.

Utskottet föreslår därför avslag på motion 2017:25.

ÅKE MARCUSSEN (REPLIK):

Den statliga förordningen fungerar så, att det är en dialog mellan myndigheten Folkbildningsrådet och departementet. Så formar departementet denna handling som sedan går som ett regleringsbrev till Folkbildningsrådet. Den dialogen som de ständigt för innebär att man ständigt gör förändringar. Just i dagarna diskuterar man två förändringar som ska komma inför nästa år, så det kan inte vara något hinder. Det utskottet gör här är precis det att man dömer på förhand i stället för att föra dialogen och se om det kan skapas en möjlighet, så att nya regler skapas och passar oss.

GUN ERIKSSON (REPLIK):

Vi säger inte att det inte skulle gå att göra någonting. Däremot säger vi att svensk lag gäller i Sverige.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 137.